

Lausunto Turun hallinto-oikeudelle koskien Mikko Saaren ja Ari Saastamoisen kunnallisvalitusta kaupunginvaltuuston 18.12.2023 § 89:stä

Kaupunginhallitus 29.01.2024 § 29
2110/02.02.00/2024

Valmistelija: Leena Arvela-Hellén
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Mikko Saari ja Ari Saastamoinen ovat tehneet kaupunginvaltuuston 18.12.2023 § 89:stä kunnallisvalituksen.

Hallinto-oikeus pyytää vastaanottajaa viimeistään 13.2.2024

1) hankkimaan valtuuston lausunnon, jossa - annetaan selostus asiasta - vastataan valituksessa esitettyihin vaatimuksiin (mukaan lukien täytöntöönpanon kieltämisestä koskevaan vaatimukseen) ja niiden perusteluihin sekä - lausutaan esitetystä selvityksestä

2) liittämään asiakirjoihin - kaupunginvaltuuston kokouksen 18.12.2023 pöytäkirjan - valituksessa mainitut hallintosäännön ja taltion valtuuston kokouksesta - sekä mahdolliset muut asiaan liittyvät asiakirjat

3) sisällyttämään lausuntoon luettelon toimitetuista asiakirjoista, jotta asianosainen saa myöhemmin vastinepyynnön yhteydessä tietoonsa hallinto-oikeudessa olevan oikeudenkäyntiaineiston. Luettelossa on eriteltävä viranomaisen yksinomaan tätä oikeudenkäyntiä varten laatimat tai hankkimat asiakirjat päätöksen perusteena olleista tai muutoin viranomaisen käytössä asiaa ratkaistaessa olleista asiakirjoista.

Vastaus pyydetään toimittamaan sähköisesti osoitteeseen turku.hao@oikeus.fi tai asiointipalveluun, mikäli viranomainen on ottanut asiointipalvelun käyttöön.

Hallinto-oikeus pyytää ilmoittamaan asiasta tarvittaessa lisätietoja antavan henkilön nimen ja yhteystiedot.

Mikko Saaren ja Ari Saastamoisen valituksessa vaaditaan:

”Pyydämme Hallinto-Oikeutta kumoamaan Uudenkaupungin Kaupunginvaltuuston päätöksen, joka koskee vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman tekonurmikentän investointipäätöstä valtuuston kokouksessa 18.12.2023 pykälässä § 89. Samalla pyydämme, että Hallinto-Oikeus määrää tekonurmen investointipäätökselle toimeenpanokiellon, palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi ja velvoittaa Uudenkaupungin kaupungin korvaamaan oikeudenkäyntikulomme 1000€.”

Lisäksi valittajat ovat tehneet huomautuksia pöytäkirjaan:

”Pöytäkirjaan on kirjattu Pj:n todenneen keskustelun päätteeksi tehdyksi kaksi pohjaehdotuksesta poikkeavaa kannatettua esitystä, joista suoritetaan äänestys. (todellisuudessa kannatettuja esityksiä oli kolme). Pöytäkirjan mukaan valtuusto on hyväksynyt käsittelyn lopuksi ponsiesityksen. Ponsiesityksen sisältöä ei ole kirjattu pöytäkirjaan”

Perusteluna valitukselle:

”Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä (kuntalaki 135§) koska valtuuston Pj. ei ottanut äänestykseen heti kokouksen alussa tehtyä, kannatettua ehdotusta asian pöydällepanosta eli siirtämisestä seuraavaan kokoukseen, jolloin olisi selvinnyt, jätetäänkö kyseinen investointimäärärahaa koskeva asia pöydälle – vai jatketaanko keskustelua.”

Lausunto:

Uudenkaupungin kaupungin hallintosäännössä § 37, kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen jaostojen tehtävät ja toimivalta, todetaan, että kaupunginhallitus antaa selityksen ja lausunnon valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo, ettei valtuuston päätöstä ole valituksessa esitetyillä perusteilla kumottava.

Uudenkaupungin kaupunginvaltuusto kokouksessaan 18.12.2023 käsitteli pykälässä § 89 koko Uudenkaupungin talousarviota vuodelle 2024 ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmaa.

Uudenkaupungin hallintosäännön 111 §:n mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä.

Esityslistan § 89:n päätösesitys on:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä

- liitteenä olevan Uudenkaupungin kaupungin talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 kaupunginhallituksen 13.11.2023 ja 20.11.2023 päättämin muutoksin
- talousarviossa liikelaitoksia sitovana eränä liikelaitoksilta perittävän peruspääoman koron ja
- kullekin liikelaitokselle talousarvion liitteenä olevien esitysten mukaiset investointien kokonaistasot ja uusien lainojen määrät suunnitelmakaudella 2024-2026.

Kuntalain §110 pykälässä todetaan, että valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma

kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).
Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.
Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvion yhtenä osana ovat investoinnit. Investointeja käsitellessään valtuusto päättää joko määrärahan myöntämisestä tai ei myöntämisestä hankkeille.

Jari Nevavuori esitti, että kaupunginvaltuusto päättää jalkapallon täysimittaisen tekonurmikentän lopullisesta määrärahasta helmikuun 2024 kokouksessa, jolloin budjettiin palataan. Valtuustolle tuodaan silloin selvitys kentän paikkavaihtoehdoista ja niiden kustannusvaikutuksista, ja valtuusto ottaa niiden perusteella kantaa kentän sijoittamiseen. Jari Nevavuoren esityksessä ei esitetty pykälän § 89 palauttamista, joten puheenjohtajan ei tullut suorittaa äänestystä pöydällepanosta, koska sitä ei ollut esitetty. Keskustelun edetessä Jari Nevavuori perui alkuperäisen tekonurmikenttää koskevan vastaesityksensä ja esitti, että kaupunginhallituksen pohjaehdotukseen lisätään seuraava täydennys: Valtuutetuille tuodaan kaupunginvaltuuston 5.2.2024 kokoukseen pohjamateriaali, johon tekonurmikentän rakentamisesta koskevat päätökset perustuvat. Jari Nevavuoren perueessa esityksensä myös esitystä kannattaneiden esityksen peruuntuivat ja peruutetusta esityksestä ei voida äänestää.

Kuntalain § 135:ssä todetaan, että valtuuston ja kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimitelimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen takia antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että:

- 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
- 2) päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa; tai
- 3) päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen kohteena oleva Uudenkaupungin kaupunginvaltuuston tekemä päätös 18.12.2023 § 89 on syntynyt lainmukaisessa järjestyksessä ja kaupunginvaltuuston toimivallan puitteissa, eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Päätöstä koskevissa valituksissa ei ole esitetty mitään sellaista seikkaa, joka merkitsisi yhdenkään kuntalain 135 §:n 2 momentissa tarkoitetun valitusperusteen täyttymistä.

Toimivallan ylitys tapahtuu ensinnäkin silloin, kun päätös ei kuulu lainkaan kunnan toimialaan. Tästä ei ole tässä asiassa kysymys.

Toimivallan ylitys voi olla myös kunnan sisäinen. Tällöin kunnan viranomaisen ylittää toimivaltansa tekemällä päätöksen, jonka tekeminen lain tai hallintosäännön mukaan kuuluu toiselle kunnan viranomaiselle. Tästäkään ei ole tässä asiassa kysymys.

Valtuusto on ollut toimivaltainen tekemään päätöksen ja päätös on tehty valtuustossa yksimielisesti. Näin ollen toimivaltaa ei ole ylitetty. Muu lainvastaisuus -perustetta sovelletaan silloin, kun päätös on aineellisoikeudellisten säännösten tai määräysten vastainen. Päätös ei ole minkään aineellisoikeudellisen säännöksen tai määräyksen vastainen, ja koska valituksissa ei ole edes väitetty, että päätös olisi kuntalain 135 §:n 2. momentin 3) kohdan tarkoittamalla tavalla lainvastainen, valitus tulee tältäkin osin hylätä.

Valituksen tekijät ovat lisäksi esittäneet tekonurmen investointipäätökselle toimeenpanokieltoa. Kuntalain 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon takia hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon.

Täytäntöönpanokielto tulisi kohdentaa koko pykälään § 89 eli Uudenkaupungin talousarvioon vuodelle 2024 ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmaan. Tälle ei ole mitään perustetta. Kaupunginvaltuusto on lisäksi yksimielisesti antanut tekonurmikentän rakentamiseen 700 000 €:n määrärahan Jari Nevavuoren esittämällä ponnella täydennettynä.

Valittajien kohdistamat huomautukset pöytäkirjaan eivät pidä paikkansa. Kannatettuja esityksiä oli kolme, mutta Nevavuoren vetäessään esityksensä pois jäi kaksi esityksestä poikkeavaa kannatettua esitystä, joista äänestettiin. Ponsiesityksen sisältö on todettu Nevavuoren muutetussa esityksessä ja pöytäkirjan päätökseen on kirjoitettu, että Jari Nevavuoren ponsiesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Asiassa ei ole mitään perusteita velvoittaa Uudenkaupungin kaupunkia korvaamaan osaakaan valittajien vaatimista oikeudenkäyntikuluista, sillä ne eivät ole johtuneet viranomaisen virheestä.

Toimitettavat liitteet:

Uudenkaupungin kaupunginvaltuuston 18.12.2023 pöytäkirjanote
Uudenkaupungin hallintosääntö (voimaan 1.8.2023)
Youtube-tallenne kokouksesta 18.12.2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää antaa edellä esitetyn lausuntonaan Turun hallinto-oikeudelle vastineenaan Mikko Saaren ja Ari Saastamoisen tekemään kunnallisvalitukseen koskien Uudenkaupungin valtuuston 18.12.2023 kokouksen pykälää § 89. Lisäksi kaupunginhallitus

ilmoittaa lisätietojen antajaksi kaupunginarkkitehti Leena Arvela-Hellénin.

Keskustelun kuluessa Jari Valkonen teki seuraavan vastaesityksen: ”Esitän, että kaupunginhallitus tyytyy odottamaan päätöstä lähettämättä, kaupunginjohtajan vastinetta, oikeuteen. Riittää, kun lähetämme sinne pöytäkirjat ja tallenteet po. asian käsittelystä kyseisessä kokouksessa. Jälkikäteen saatamme oikeuden päätöksen, voimme pohtia sen meiltä vaatimia jatkotoimia.”

Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti antaa edellä esitetyn lausuntonaan Turun hallinto-oikeudelle vastineenaan Mikko Saaren ja Ari Saastamoisen tekemään kunnallisvalitukseen koskien Uudenkaupungin valtuuston 18.12.2023 kokouksen pykälää § 89. Lisäksi kaupunginhallitus päätti ilmoittaa lisätietojen antajaksi kaupunginarkkitehti Leena Arvela-Hellénin.

Jari Valkonen jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Merkittiin, että Jari Nikkari ja Leena Arvela-Hellén poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 21.07.
